

College van B&W van Groesbeek
Postbus 20
6560 AA Groesbeek

Groesbeek, 14 mei 2010

Betreft: besluit LNV ontheffing FF/75C/2007/0515

Geacht College,

De gemeente Groesbeek heeft op 21 november 2007 een ontheffing aangevraagd voor de flora en faunawet om een doorgaande wegverbinding (Cranenburgsestraat) tussen Groesbeek en Kranenburg (Duitsland) te kunnen creëren via Altena-Hettsteeg én deze geschikt te maken voor 6.000 autovoertuigen per etmaal. Het wordt daarmee een doorgaande weg tussen 2 gemeenten (en landen) waar het nu een erftoegangsweg voor 300 voertuigen betreft met een knip/bussluis op de grensovergang. Dit ontheffingsverzoek had alleen betrekking op de das. Inmiddels heeft de Minister van LNV op 19 maart 2010 besloten dat een ontheffing voor de das niet wordt verleend, aangezien met de aangekondigde maatregelen (3 dassentunnels, geleidingsroutes, dassenrasters etc.) van de gemeente Groesbeek artikel 11 van de flora en faunawet niet wordt overtreden.

De Werkgroep Milieubeheer Groesbeek (WMG), de Gelderse Milieufederatie (GMF), Milieudefensie en de Kerkuilenwerkgroep Betuwe-Oost willen de gemeente Groesbeek er echter op wijzen dat er voor de verbreding en opschaling van de Cranenburgsestraat én het creëren van een doorgaande weg niet alleen een ontheffing van de flora en faunawet had moeten worden aangevraagd voor de das, maar ook voor de steen- en kerkuil. In het gebied langs de Cranenburgsestraat broeden drie paren kerk- en tenminste zes paren steenuil; ook direct langs de straat. Beide populaties zijn van grote regionale betekenis en de uilen zijn hier zeer succesvol. De verwachte toename van verkeer van 300 naar 2.500/3.500 (tot 6.000) auto's per etmaal over de Cranenburgsestraat zal het leefgebied aantasten en een negatief effect hebben op deze populaties, aangezien beide soorten zeer gevoelig zijn voor autoverkeer. De gunstige instandhouding van deze soorten is dus in het geding. De kerk- en steenuil zijn net als alle andere broedvogels 'strikt' beschermd. Dit betekent dat het verboden is om kerk- en steenuilen te doden en vaste rust- en verblijfplaatsen - feitelijk alle habitatonderdelen van cruciaal belang - te verstoren of te vernietigen. Bij de meeste vogels moet men volgens de flora en faunawet verstoring tijdens de voortplantingsperiode vermijden door buiten die periode aan de slag te gaan. Ontheffing is dus in dat geval dan niet nodig. Echter de steen- en kerkuil, net als andere uilen en roofvogels die standvogel zijn, zijn plaatstrouwe broedvogels die vaak jarenlang en jaarrond van een bepaald terrein gebruik maken en dus in principe altijd kwetsbaar zijn voor verstoring. Voor het laten doorgaan van een project of activiteit waarin een steen- of kerkuil kan worden geschaad moet daarom altijd ontheffing van de flora en faunawet (specifiek volgens de AMvB artikel 75) bij de Minister van LNV worden aangevraagd.

Wat ons echter verbaast, lezende de correspondentie tussen LNV en de gemeente Groesbeek, is dat de gemeente Groesbeek van mening is dat de gunstige instandhouding van de soorten steen- en kerkuil niet in het geding zijn (brief 8 augustus 2008, OW/VK/BRS/20089068 & 10 juli 2008, OW/VK/BRS/20089053). In de brief van 13 november 2009, opgesteld door Dirkzwager Advocaten aan LNV, staat geschreven dat de gemeente vindt dat ze zowel artikel 9 als artikel 11 van de FF-wet niet overtreed. Met betrekking tot artikel 9 zegt de gemeente het volgende: *"Op zichzelf acht de gemeente het niet uitgesloten dat een toename van autoverkeer in de toekomst een zekere mate van sterfte van de bedoelde diersoorten tot gevolg zal hebben. Dat betekent echter niet, dat burgemeester en wethouders of de gemeente de bedoelde diersoorten doden of verwonden. Als er dieren worden gedood of verwond, dan gebeurt dat door automobilisten die de dieren mogelijk aanrijden. Indien de bewuste automobilist voorzichtiger of langzamer rijdt vindt een dergelijke aanrijding niet plaats."* De gemeente Groesbeek vindt dat ze met een activiteit, in dit geval het verbreden en opwaarderen van een weg, niet schuldig is aan het doodrijden van de uilen door automobilisten. Het is verder opvallend dat de gemeente Groesbeek constateert dat met de ombouw van de Cranenburgsestraat (verbreding en geschikt maken tot 6.000 voertuigen) er geen verstoring optreedt voor het leefgebied van oa de kerk- en steenuil. Nog opvallender is het feit dat ze aangeeft dat de automobilist de werkelijke verstoring geeft en niet de aanlegger van een weg. Wij vinden het een verwerpelijke gedachte dat de verantwoordelijke veroorzaker de verantwoordelijkheid probeert af te schuiven naar de rechtmatige gebruiker. Deze rechtmatigheid is immers door de verantwoordelijke tot stand gebracht. Wel erkent de gemeente Groesbeek dat de verbreding en opwaardering van de weg kan leiden tot sterfte en alleen dat is natuurlijk al voldoende om een ontheffingsverzoek in te dienen, aangezien daarmee het broedsucces verslechterd en daarmee de instandhouding van de soorten in het geding zijn. Het is echter uitermate vreemd dat een overheidsinstantie op deze wijze probeert haar verantwoordelijkheid voor de flora en fauna te ontlopen. Met betrekking tot artikel 11 wordt verwezen naar een uitspraak van de Raad van State dd 21 mei 2008 (LJN: BD2104) die betrekking heeft op artikel 10. Het gaat in die uitspraak echter om de aanleg en het gebruik van een fietspad. Een fietspad wordt gebruikt door fietsers en fietsers doden geen uilen. Waar het hier omgaat is dat er feitelijk een extra gebiedsontsluitingsweg en een substantiële toename van autoverkeer wordt gecreëerd. De twee zaken zijn dan ook totaal niet met elkaar te vergelijken.

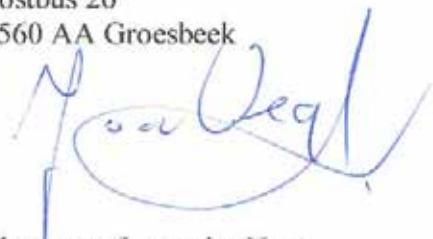
Overigens concludeert ook de Minister van LNV in haar besluit van 19 maart 2010 impliciet dat een ontheffing voor zowel de steen- als de kerkuil aangevraagd moet worden. Ze schrijft het volgende op pagina 2 van haar besluit: *"Ten aanzien van uw overweging dat wij alleen voor de das kunnen afwijzen en niet voor niet aangevraagde soorten hebt u gelijk. Dit neemt niet weg dat als ik vermoed dat andere soorten door uw project worden geschaad dan u naar voren heeft gebracht, ik u daarop behoor te wijzen. Ik geef in deze uitvoering aan mijn eigen onderzoeksplicht. U heeft gelijk dat als ik uw mening niet deel dat geen ontheffing voor de soorten nodig is, ik handhavend op kan treden als u de activiteiten toch uit gaat voeren. Echter om dit te voorkomen is aanvragen van een ontheffing van de soorten de meest geëigende weg. Handhaving moet worden toegepast als een ultimatum remedium"* En op pagina 5: *"Wat echter niet gewijzigd is, is dat ik van mening ben dat de alternatievenafweging en het belang onvoldoende zijn onderhouden. U heeft gelijk in die zin dat ik alleen ten aanzien van de das de aanvraag mag beoordelen, als u voor andere soorten geen ontheffing wilt aanvragen. Ik wil u erop wijzen dat indien u voor andere soorten toch ontheffing nodig mocht hebben, de alternatieven en het belang van de ingreep alsnog onderhouden moeten worden".*

Ons verzoek aan de gemeente Groesbeek is om alsnog een ontheffing aan te vragen van de flora en faunawet voor de soorten steen- en kerkuil in het kader van het project "Opheffing geslotenverklaring Cranenburgsestraat". Net als iedere ander initiatiefnemer verwachten wij van de gemeente Groesbeek dat zij deze ontheffing zal aanvragen. Doet zij dit niet dan zullen wij de Minister van LNV vragen handhavend op te treden, aangezien er in dit geval bij uitvoering van het project altijd sprake is van overtreding van de flora en faunawet. Wij verwachten overigens dat de nut en noodzaak van een extra autoverbinding tussen Kranenburg en Groesbeek niet zal en kan worden aangetoond. De verkeersafwikkeling van autoverkeer tussen Groesbeek en Kranenburg kan, zoals LNV ook al suggereert, prima via de Wylerbaan (gebiedsontsluitingsweg) en de grenspost Wyler worden afgehandeld. Zoals nu blijkt is ook het ministerie van LNV over de door de gemeente Groesbeek aangeleverde rapporten en notities niet overtuigd van het belang en de noodzaak van een extra autoverbinding die via de Cranenburgsestraat (grensovergang Altena-Hettsteeg) moet lopen.

Graag zien wij uw antwoord tegemoet en hopen wij dat u de ontheffing alsnog zult aanvragen of af zult zien van het project opheffen geslotenverklaring Altena-Hettsteeg.

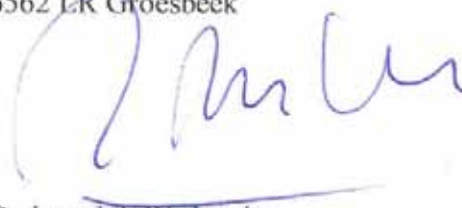
Hoogachtend,

Werkgroep Milieubeheer Groesbeek
Postbus 26
6560 AA Groesbeek

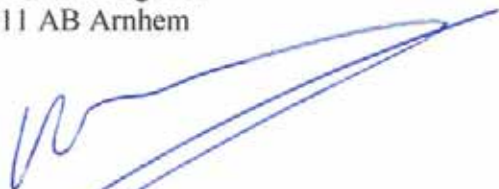
Mevrouw J. van der Vegt
voorzitter

Kerkuilenwerkgroep Betuwe-Oost
Plakseweg 15
6562 LR Groesbeek

De heer J.A.W. Jacobs
coördinator

Gelderse Milieufederatie
Jansbuitensingel 14
6811 AB Arnhem

De heer V. Vintges
directeur

Milieudefensie
Zonnebloemstraat 26
6542 NG Nijmegen

De heer A.E.M de Meijer
contactpersoon regio Nijmegen

Ps Een afschrift van deze brief zal worden verzonden aan het Ministerie van LNV, Dienst Regelingen, Postbus 19530, 2500 CM Den Haag